

Lördagsläsning. Dolda pärlan i Bourgogne: Pernand-Vergelesses

Byns historia är lång, det här är faktiskt en av de allra äldsta vinbyarna i hela Bourgogne. Ett talande exempel på det är kyrkan, belägen mitt i byn och uppförd redan på 1100-talet. Vi vet att vin odlades här redan på den tiden och bland annat berättar historien att Charles Martel skänkte sina vingårdar till sin sonson Charlemagne, känd som Karl den Store. Sägner berättar vidare att det vin som Charlemagne odlade här på sluttningen var vitt snarare än det för tiden mer populära röda vinet. Chardonnay var högst troligt en av druvsorterna i hans vingårdar, men då man ännu inte hade definierat vilka druvor som fick odlas och hur vinet skulle smaka, var vingårdarna oftast planterade med flera olika druvsorter. I tillägg till chardonnay fanns här också de av pinot noir muterade varianterna pinot beurot (också känd som pinot gris) och den lättare pinot blanc, kanske också ett par andra sorter som sedan dess har försvunnit ur vingårdarna. Det är ändå är anmärkningsvärt är att det i alla tider faktiskt har odlats gröna druvor i den vingård som idag är känd som En Charlemagne. Utöver just den här vingården är det egentligen bara den berömda vingården Montrachet som troligen i alla tider uteslutande har varit planterad med gröna sorter, huvudsakligen chardonnay kan man förmoda. Idag är totalt 150.86 hektar planterat med vin i och kring byn på de bitvis branta sluttningarna intill byn och på flackare land nedanför den berömda Cortonkullen och bort mot grannbyn Savigny-lès-Beaune söderut. Av detta är 17.26 hektar klassificerat som grand cru i En Charlemagne, kommunens del av den vingård som ger lejonparten av allt vin som buteljeras som Corton-Charlemagne. Resterande del av denna grand cru ligger främst i grannbyn Aloxe-Corton, där vingården istället heter Le Charlemagne. En Charlemagne består av flera större lotter och eftersom de har olika lägen, från nästan rakt sydlig (därmed något varmare) till nästan en helt västlig (därmed svalare) exponering alldeles intill byn, ger den här vingården viner av olika karaktär. Lägg därtill att vingården sträcker sig från den nedre delen av kullen upp mot skogen på toppen av den. Vinerna har dock en mycket typiskt fet kropp, ofta upplevd som så strukturerad att man kan tro att vinet har tanniner, och doft såväl som smak bjuder på en intensivt livlig mineralitet. Har man väl fått smak på vinet från Corton-Charlemagne, hittar man det förhållandevis lätt i blindprovningar. Så distinkt är det ofta. Resterande areal av vinodling utgör till 54.90 hektar av nio premier crus och 78.70 hektar som är klassificerat som villages. Ursprungligen fanns här bara sex premier crus, men 2002 uppgraderades tre vingårdar. Av byns premier crus anses den 9.41 hektar stora Ile de Vergelesses, till fullo planterad med pinot noir, vara den finaste, och är så oftast tack vare ett både lite större djup och finare struktur i sina viner, samtidigt med en fin balans och elegant aromatisk frukt som kompletteras av en liten jordig ton. Det är i stort sett alltid byns fylligaste röda vin. Bara elva domäner äger mark i Ile de Vergelesses och med 4.50 hektar är Domaine Chandon de Briailles i Savigny-lès-Beaune den största av dem. Vingården ligger på en svag ostexponerad sluttning på 270-285 meters höjd en liten bit söder om En Charlemagne. Jorden både här, där toppjorden bara är 40-50 centimeter djup, och i den intilliggande Les Vergelesses, som över 18.06 hektar breder ut sig på relativt flack mark i dalgången in mot Pernand-Vergelesses, är närmast identiskt med den i En Charlemagne, därför kan man emellanåt skönja en motsvarande struktur

och mineralitet i vinerna. Intill Les Vergelesses ligger en annan av byns finaste premier crus, Les Fichots. Tack vare att jordlagret under den cirka halvmeter djupa toppjorden (som är snarlikt den i de omgivande vingårdarna) består av en nästan massiv alv av kalksten som rötterna inte kan tränga igenom, blir vinet härifrån alltid stramt strukturerat och tydligt mineraliskt. Strax ovanför Les Fichots och det övre hörnet av Ile de Vergelesses (som ägs av Domaine Rollin och Domaine Rapet) ligger ytterligare två premier crus, Creux de la Net och lite längre in mot byn En Caradeux, den senare en utmärkt vingård som ger tydligt mineraliska vita viner som kan beskrivas som mindre syskon till Corton-Charlemagne. Att den övre tredjedelen av En Caradeux enbart är klassificerad som villages beror på att den ännu inte var planterad med vin när vingården fick sin status som premier cru. I dalgången alldeles nedanför En Charlemagne ligger vingården Les Noirets, som är indelad i två lotter som båda är klassificerade som villages. På sluttningen precis norr om byn ligger ytterligare ett par vingårdar med status villages, vilka kan producera fina viner men oftast blandas samman till generiska byviner. Längst ner ligger Vignes Blanches, ovanför denna Les Plantes des Champs och högst upp Les Pins, alla planterade med chardonnay. Clos du Village är en 0.57 hektar stor monopole till Rapet Père & fils, en av byns allra bästa producenter, som liksom namnet antyder ligger på en sluttning med östlig exponering mitt i byn. I den här vingården odlas enbart chardonnay. Byns allra finaste premier cru för vitt vin är den högt ovanför byn belägna Sous Frétille, 6.22 hektar stor i ett par terrasserade plåtåer och även den enbart med chardonnay. Den här vingården sträcker sig som i en båge runt om kröken av Sur Frétille, den kulle som reser sig bakom byn, och den exponeras därför mot både syd och sydväst, vilket är tämligen ovanligt i Bourgogne. Vinet från denna vingård har många likheter med det från Corton-Charlemagne, med en kraft och fetma som möts upp av en utmärkande känsla av kalkmineral och god syra. När Sous Frétille fick sin status som premier cru 2000, fick den bara det för chardonnay. Den 0.50 hektar lilla lotten med pinot noir som Domaine Dubreuil-Fontaine har i den 1.50 hektar stora muromgärdade lotten Clos Berthet i den västra delen av Sous Frétille, får därför bara säljas som villages. De två nedre lotterna med tydligast sydexponeringen i denna vingård är Les Quartiers och nedanför den La Morand, vilka båda har delar som enbart är klassificerade som villages. En gång i tiden var byn känd för sina fina viner av aligoté, men det mesta av dessa arealen är omplanterade med chardonnay eftersom priset för den senare är högre. Förr i tiden, liksom idag, föredrog man att odla aligoté högre upp på sluttningarna där jorden var magrare och vinerna fick en större struktur, en odlingsmässig egenhet man egentligen är helt ensam om i Bourgogne. De röda vinerna från byn är generellt sett, med undantag av de från Ile de Vergelesses, lite lättare och framför allt mer eleganta och finare strukturerade än de från grannkommunerna Ladoix-Serrigny och Aloxe-Corton. En del av det röda vinet säljs som Côte de Beaune Villages än som villages med sitt bynamn. I Pernand-Vergelesses finns det bara tolv domäner, den allra mest berömda av dem är Domaine Bonneau de Martray, som är den enda producenten i Bourgogne som enbart odlar och producerar grand crus. Det här är den givna stjärnan i byn, en fantastisk producent. Andra bra domäner är Rapet Père et

fils, Domaine Denis Père & fils, Domaine Pavelot, Domaine Rollin Père & fils och Domaine Dubreuil-Fontaine Père & fils, vilka är namn som ni under de närmaste veckorna komma att få bekanta er med här på livetsgoda.se.